

Ráðstevna í Havn um rúsevni: Gongdin er hættislig:

Fleiri blaðung og fleiri gentur byrja at drekka

Føroyski rúsevnisráðgevarin, Poul Jákup Thomsen ímillum starvsfelagar úr hinum norðurlondum. Hann sigur, at hann hevur fingið nógv, itökilig uppskot um, hvussu fólk kunnu upplýsast sakliga og greitt

– Fyrr var tað lættari at rokna út, hvør var í vanda fyrri at bliva misnýtari. Nú eru misnýtarar at finna allastaðni í samfelagnum.

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Vit hava nógv at læra av hvørjum øðrum. Og vit hava lært nógv hesar seinastu dagarnar.

Poul Jákup Thomsen, ráðgevari hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum sigur, at eitt tað besta, hann fekk burtúr norðurlandsku rúsevnisráðstevnuni í Havn í hesi vikuni, eru tey góðu hugskot og tey góðu ráð, hann hevur fingið um, hvussu tað ber til at fáa samband við tey, sum tað er mest átrokandi at upplýsa um rúsevni.

– Á ráðstevnuni vóru evnisráðgevarar úr Føroyum, Danmark, Finnlandi, Íslandi, Noregi, Svøríki og grønlandi.

Poul Jákup Thomsen sigur, at endamálið við ráðstevnuni var at ráðgevararnir, hvør í sínum lagi lagi skuldi oysa av teimum royndum, teir høvdu við ráðgevingini í teimum ymsu londunum.

– Endamálið var at vit skuldu geva hvørjum øðrum

hugskot um, hvussu farast skuldi fram og vit skuldu fortelja hvørjum øðrum, hvørji tiltøk eydnaðist væl, og hvat eydnaðist minni væl, so hini londini kundu vita, um tað var nakað tey áttu at tikið upp.

Eitt evnið, sum nógv varð tosað um, at rúsevnispolitikurin í Norðurlondum, nú ES pikkaði á dyrnar summastaðni, og summi lond vóru sloppin inn.

ES hevur ikki sama afturhaldspolitik, sum norðurlond, uttan Danmark hevur, og onginn ivaðist í, at rúsevnispolitikurin fór at ávirka rúsevnispolitikkin, eisini í teimum londum, sum ikki eru limur.

Gongdin ódámilig

Poul Jákup Thomsen sigur, at, seinastu árin hevur gongdin allastaðni verið tann ódámiliga, at ungdomurin verður yngri og yngri tá ið tey byrja at drekka.

– Og samstundis vísir tað seg, at fleiri og fleiri gentur eisini fara at drekka.

Hann sigur, at töluni úr Føroyum vísa ikki nakra munandi óking hjá konufólki, men gongdin er har hóast alt.

– Og samstundis er tað staðfest, at vandin fyrri at bliva misnýtari økist munandi, jú yngri tey fara at drekka.

Hann sigur, at gongdin førir við sær, at rúsevnistrupulleikarnir versna spakiliga ár um ár.

– Og tað førir so aftur við sær, at fleiri og fleiri børn

longu í móðurlívi fáa skaða av brennivinsmisbrúkinum hjá mammuni

Poul Jákup Thomsen sigur, at á ráðstevnuni fekk hann nógv góð uppskot um,

hvussu tað ber til at koma í samband við tey ungu, m.a. á skulunum.

– Tí fer høvuðsarbeiðið hjá rúsdrekka og narkotikaráðnum framvir at snúva seg mest um at upplýsa tey blaðungu um vandarnar við misnýtslu.

Men spurningurin er, hvussu vit rokka teimum, su meru í vanda fyrri at gerast misnýtarar.

– Fyrr vistu vit, hvør var í størsta vandanum fyrri at verða misnýtari.

Tað vóru børnini hjá fólki í lægra, sosiala endanum, sum onga útbúgving høvdu.

– Men nú er tað meiri flótandi. Nú eru tað einstaklingar í øllum lögum í samfelagnum, eisini børn úr góðum heimum, sum eru í vanda fyrri at enda sum misbrúkarar.

Poul Jákup Thomsen sigur, at tað ger tað fyrirbyrgandi arbeiðið nógv truplari, enn tað hevur verið og nú má leggjast á annan bóg.

– M.a. má umhugsast at fara undir serligar upplýsingarherferðir fyrri ungum gentum av tí at gongdin er tnan, at fleiri og fleiri konufólk fara at drekka.

Ofta verður ført fram, at rúsdrekkanarnir eru so ymsir í teimum ymsu londunum. Danir drekka meiri javnt, men føroyingar drekka seg skit av og á.

Kann staðan í teinum ymsu londunum samanberast, og kunnu vit læra hvør av øðrum?

– Tað vísir seg, at verður Danmark ikki talt uppí er rúsdrekkanýtslan rættiliga lík í norðurlondunum.

Men rætt er, at ymsir

munir eru. T.d. drekka føroysk konufólk minni enn konufólk í øðrum londum. Men hóast munir eru, hava vit nógv at læra, hvør av øðrum.

Og tað besta, vit finga burtúr, vóru heilt itökilig uppskot um, hvussu vit fáa teimum ymsu málbólkunum sakligar og greiðar upplýsingar.

Í hesum sambandi leggur hann afturat, at Rúsdrekka og Narkotikaráðið er ikki ein avhaldsstovnur.

– Vit blanda okkum ikki uppí um fólk drekka ella ikki. Tað er misnýtsluni, vit ávara imóti, sigur hann.

Prísurin avgerandi

í Føroyum hevur oftað verið funnist at prísinum, tí sagt verður, at brennivín, vín og øl er ov dyrt. Hvønn týdning hevur prísurin.

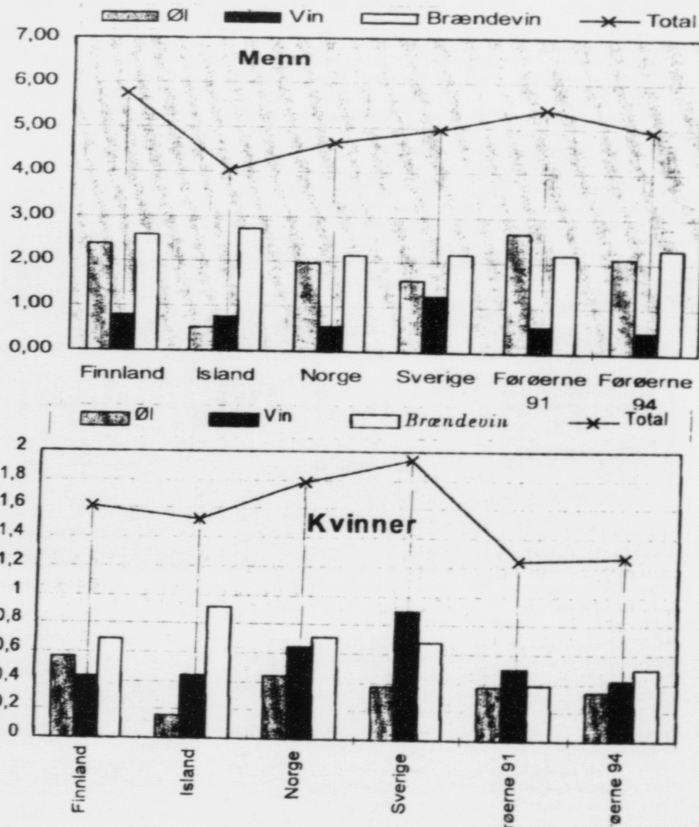
– Skalt tú stýra brennivinsnýtsluni er tað avgerandi, hvussu lætt, ella trupult tað er at fáa fatur á rúsdrekka.

– Og til eitt vist er prísurin avgerandi eisini avgerandi fyrri nýtsluna.

– Tí tað er ein royndur lutur, at lættari tað er at fáa fatur á brennivíni, meiri verður drukkið. Og tað verður eisini meiri drukkið, jú biligari brennivín er.

– Men prísurin kann bara brúkast at stýra nýtsluni til eitt vist. Verður tað ov dyrt, fara fólk at bryggja sjálvi.

Rúsdrekka og Narkotikaráðið hevur hildið, at rúsdrekka er í dyrt í Føroyum og hevur mælt til at lækka prísinn eitt sindur.

Hesar talvurnar vísa, hvussu nógv mannfólk og konufólk í Norðurlondum drekka um árið av ymsum sløgum.

Nøgdirnar eru í lítum av reinum alkoholi.

Talvurnar vísa, at føroysk mannfólk drúkku heldur minni í 1994, enn tey gjørdi í 1991. Hinvegin drekka konufólkini heldur meiri í 1994, enn tey gjørdi í 1991.